

Halvårsrapport
for
Pædagogernes Pension

Ledelsesberetning for 1. halvår 2017

Den gode udvikling fortsætter

Den gode udvikling i Pædagogernes Pension er fortsat i 1. halvår 2017:

- Formueafkastet i markedsrente blev på 4,4 pct. i første halvår.
- Medlemmerne har fået tilskrevet en depotrente efter skat på op til 7,1 pct.
- Medlemmernes betaling for administration er uændret og udgør 348 kr. om året, og Pædagogernes Pensions administrationsomkostninger er derved fortsat blandt de laveste i marked.
- Forsikringsdækningen på kritisk sygdom er udvidet, mens præmien er fastholdt.
- Rådgivningsindsats og medlemskontakt er styrket.
- Pædagogernes Pension har i 1. halvår 2017 opnået et resultat på 126 mio. kr.
- Medlemsantallet udviser fortsat positiv udvikling og pensionsordningen er i vækst.
- Pr. 1. juli bliver der mulighed for at indbetale til aldersopsparing i Weekendpension.

Bedre dækning, styrket rådgivning og ny mulighed for supplerende opsparing

Efter diskussion og på opfordring fra Delegeretforsamlingen indførte Pædagogernes Pension den 1. januar 2017 mulighed for udbetaling ved en ny – og anden - kritisk sygdom for medlemmer, der allerede har modtaget udbetaling en gang. Udvidelsen af dækningen er sket uden forhøjelse af præmien til gruppelivsforsikringen.

I første halvår 2017 afsluttede Pædagogernes Pension et pilotforsøg om personlig rådgivning til pædagogerne, om deres pension, i samarbejde med BUPL på Fyn og i Nordjylland. Projektet er blevet godt modtaget, og der arbejdes nu på at skabe en model for styrket rådgivning på landsbasis. Samtidig har der været afholdt målrettede kurser for tillidsrepræsentanterne (TR) og fællestillidsrepræsentanterne (FTR) om pensionsordningen. De er også blevet godt modtaget, og aktiviteterne vil fortsætte fremover. Generelt opleves stigende interesse fra medlemmerne og en øget dialog med pædagogerne. Der har været fremgang i antallet af besøgende på den interaktive medlems-hjemmeside, hvor der i årets første måneder har været ca. 13 pct. flere log-ins sammenlignet med samme periode sidste år. På hjemmesiden er der desuden etableret et nyt seniorområde, Seniorliv, som et redskab til at planlægge tilbagetrækning og pensionering. I første halvår blev der afholdt 13 seniormøder med over 1.000 deltagere rundt om i landet.

Pr. 1. juli fik medlemmerne mulighed for at indbetale til aldersopsparing på Weekendpension, mens mindsteindskuddet blev nedsat fra 500 til 100 kr. Begge dele vil give pædagogerne mere fleksible muligheder for at tilpasse deres supplerende opsparing i forhold deres individuelle behov.

Formueafkast

Fra 2003 har medlemmerne i Pædagogernes Pension haft en pensionsordning med markedsrente og fra 2015 også med livscyklus – det vil sige, at investeringspolitikken er aldersafhængig med højere risiko for de yngste og lavere risiko for de ældste. Der er i 1. halvår 2017 opnået et gennemsnitligt formueafkast på livscyklus på 4,4 pct. Medlemmerne har siden ordningens start i 2003 opnået et gennemsnitligt formueafkast på 6,6 pct. Pædagogernes Pension har efter indførslen af livscyklus i 2015 opnået et af branchens bedste afkast, jf. opgørelser i Morningstar, som er et uafhængigt analyseselskab.

Tabel 1. Formueafkast i Pensionspakken

Pensionspakken	Gennemsnit 2003-201706	Gennemsnit 2009-201706	1. halvår 2017
Gennemsnit i Livscyklus	6,6%	9,7%	4,4%
Ved alderen 45	6,8%	10,1%	5,1%
Ved alderen 65	6,4%	9,4%	3,8%
Ved alderen 75+	6,3%	9,1%	3,4%

Depotrente

Depotrenten i en markedsrenteordning afhænger af det opnåede formueafkast. De yngste medlemmer har ved halvåret fået en depotrente på 7,1 pct., mens depotrenten for de ældste medlemmer var på 3,6 pct. Medlemmerne under 45 år har siden ordningens start i 2003 opnået en gennemsnitlig årlig depotrente på 5,5 pct. efter skat og omkostninger. I en markedsrenteordning vil depotrenten fra tid til anden, kunne blive negativ, hvis afkastet er negativt.

Fortsat lave administrationsomkostninger

I 2017 er betalingen for administration fortsat en fast pris på 348 kr. årligt. Herved fastholder Pædagogernes Pension sin placering blandt de allerbilligste ordninger i Danmark. Baggrunden for Pædagogernes Pensions lave omkostninger til administration er de seneste års målrettede arbejde mod en enkel pensionsordning på markedsrente, der bedst muligt dækker pædagogernes behov.

Pædagogernes Pensions bestyrelse, revisionsudvalg og direktion

På generalforsamlingen den 5. april 2017 blev de særligt kvalificerede og uafhængige medlemmer Lis Skovbjerg og Leif Hasager genvalgt til bestyrelsen, som på denne baggrund er uændret.

Revisionsudvalget, som blandt andet skal kontrollere Pædagogernes Pensions regnskabsaflæggelse og overvåge, om de interne kontrol- og risikosystemer fungerer effektivt, er ligeledes på denne baggrund uændret og består af Lis Skovbjerg (formand for udvalget), Leif Hasager (næstformand for udvalget) samt bestyrelsesformanden Claus Omann Jensen.

Samfundsansvar

Pædagogernes Pensions grundlag for samfundsansvar hviler på tilslutningen til FN's Global Compact 10 principper om basisværdier inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljøbeskyttelse og antikorrupcion. Der er fuld åbenhed omkring alle aktieinvesteringer, idet der på Pædagogernes Pensions hjemmeside er en liste over aktuelle aktieinvesteringer.

Udøvelsen af aktivt ejerskab sker i samarbejde med Pædagogernes Pensions eksterne rådgiver, der overvåger investeringerne blandt andet i forhold til Global Compact. Det sker ved at føre dialog med selskaberne om sociale, miljømæssige og etiske forhold samt ved stemmeafgivning på børsnoterede virksomheders generalforsamlinger.

I 2017 har Pædagogernes Pension med baggrund i en skattedoktrin indledt et projekt med at påvirke udvalgte selskaber i porteføljen til en mere ansvarlig skattepraksis, der tager afstand fra aggressiv og systematisk skattetænkning. Et yderligere mål med projektet er at opbygge en koalition blandt ligesindede investorer, der vil arbejde for mere gennemsigtige og ensartede skattestrukturer på det globale plan.

Forventninger til resten af 2017

Markedsudviklingen har været positiv i 1. halvår og ultimo juli 2017 lå afkastet i markedsrente på 4,6 pct. Det er fortsat forventningen, at Pædagogernes Pension for hele 2017 kan opnå en positiv forrentning af depoterne for alle i livscyklusproduktet.

For resten af 2017 er forventningen baseret på, at der er usikkerhed omkring flere globale politiske forhold som Storbritanniens udtræden af EU, usikkerhed omkring den økonomiske politik i USA og usikkerhed omkring Nordkorea, ligesom den globale inflation – trods bedre økonomisk vækst – også har overrasket til den lave side. Renteniveauet er derfor stadig lavt. På den baggrund er der grund til at forvente afdæmpede afkast på nominelle obligationer fremadrettet. Når det gælder afkastet på aktier, er der fortsat grund til at være fortrøstningsfuld givet, at der er et globalt økonomisk opsving i gang.

Resultat

Pædagogernes Pension opnåede i 1. halvår 2017 et resultat på 126 mio. kr. mod 78 mio. kr. i 1. halvår 2016. Skyggekontoen er i 1. halvår 2017, på baggrund af det opnåede resultat, nedskrevet til 0 kr., jf. note 3.

Medlemsbidrag udgjorde for halvåret 1.384 mio. kr. mod 1.325 mio. kr. i 1. halvår 2016 svarende til en stigning på 59 mio. kr. eller 4,5 pct.

De udbetalte ydelser til medlemmerne udgjorde 737 mio. kr. i 1. halvår 2017 svarende til et fald på 5,6 pct. i forhold til 1. halvår 2016. Faldet i udbetalte ydelser, skyldes blandt andet færre overførsler ud af Pædagogernes Pension til andre selskaber.

Egenkapital og solvens

Egenkapitalen er pr. 30. juni 2017 opgjort til 3.854 mio. kr., hvilket er 126 mio. kr. mere end ved udgangen af 2016 svarende til halvårets resultat. Basiskapitalen til dækning af solvenskapitalkravet udgør 3.812 mio. kr. pr. 30. juni 2017 jf. note 3.

Solvenskapitalkravet (SCR) er pr. 30. juni 2017 opgjort til 1.328 mio. kr., hvilket er 82 mio. kr. højere end ved udgangen af 2016. Stigningen i solvenskapitalkravet skyldes øget markedsrisiko i 1. halvår af 2017.

Ved opgørelsen af SCR anvender Pædagogernes Pension standardmodellen i Solvens II-forordningen uden anvendelse af volatilitetsjusteret rentekurve og uden anvendelse af et reduceret stød til infrastrukturinvesteringer.

Risikostyring i Pædagogernes Pension

Pædagogernes Pension opgør løbende basiskapital, solvenskapitalkrav samt en 5-årig kapitalplan som en del af risikostyringen.

For en mere detaljeret omtale af risikostyringen i Pædagogernes Pension henvises til Årsrapport 2016, som er tilgængelig på www.pbu.dk.

Solvens II

Solvens II indebærer fælles EU-regler for forsikringselskaber og pensionskasser – herunder for Pædagogernes Pension. Reglerne omfatter blandt andet de solvenskapitalkrav, som Pædagogernes Pension skal opfylde for at kunne modstå store uforudsete tab. Solvens II indeholder også regler om selskabernes ledelse og organisation, ligesom der er regler for risikostyring og for rapportering til offentligheden og Finanstilsynet.

Pædagogernes Pension har som følge af Solvens II-kravene udpeget nøglepersoner på områderne aktuariat, compliance, risikostyring og internal audit. Pædagogernes Pension har valgt at outsource den udførende del af internal audit til et eksternt revisionsfirma.

Pædagogernes Pension har i 2017, med baggrund i krav under Solvens II, udarbejdet Rapport om Solvens og Finansiell Situation (SFCR) i medfør af nye lovkrav hjemlet i EU-forordning og lov om finansiell virksomhed. Rapporten er offentliggjort på www.pbu.dk.

Endelig er der gennemført et projekt Risikostyring 2.0 med henblik på en styrkelse af risikostyringsområdet, som ligeledes er gennemgået af et eksternt og uafhængigt revisionsfirma i forhold til kravene under Solvens II.

Pensionsvirksomhed

Pensionspakken

Medlemmernes opsparing forrentes med det opnåede afkast på investeringsaktiverne fratrukket investeringsomkostninger, skat og eventuel henlæggelse til egenkapitalen.

Tabel 2. Depotrente, Pensionspakken, januar 2003 – juni 2017

Livscyklus	Gennemsnit 2003-201706	Gennemsnit 2009-201706	1. halvår 2017
Ved alderen -45	5,5%	7,8%	7,1%
Ved alderen 65	5,2%	7,1%	4,3%
Ved alderen 75+	5,0%	6,9%	3,6%

Tabel 2 viser, at medlemmerne i Pensionspakken i aldersgruppen op til og med 45 år siden Pensionspakkens etablering 1. januar 2003 har opnået en gennemsnitlig årlig depotrente på 5,5 pct. efter skat over den 14,5 år lange periode frem til udgangen af 1. halvår 2017.

Medlemsudviklingen

Pædagogernes Pension har 110.786 medlemmer pr. 30. juni 2017. Antallet af medlemmer er dermed steget med 1,0 pct. siden udgangen af 2016.

Tabel 3. Medlemmer og pensionister, ultimo juni 2017

(antal)	1. halvår 2017	2016
Betalende medlemmer*	66.766	66.626
Hvilende medlemmer	27.651	27.331
Pensionerede medlemmer	16.369	15.733
Medlemmer, i alt	110.786	109.690
Alderspensionister	13.645	12.950
Invalidepensionister	2.724	2.783
Pensionerede medlemmer, i alt	16.369	15.733
Ægtefællepensionister	1.016	998
Børnepensionister	624	666
Børne- og ægtefællepensionister, i alt	1.640	1.664

*: Inklusive bidragsfrit dækkede.

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har i dag behandlet og godkendt halvårsrapporten for 1. halvår 2017 for Pædagogernes Pension.

Halvårsrapporten er aflagt efter Lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at halvårsrapporten giver et retvisende billede af koncernens og pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2017 samt af resultatet af koncernens og pensionskassens aktiviteter for perioden fra 1. januar til 30. juni 2017. Det er ligeledes vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende gennemgang af udviklingen og aktiviteterne i pensionskassen og koncernen samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og pensionskassen kan påvirkes af.

Halvårsrapporten er ikke revideret af den valgte uafhængige revision.

København, den 11. september 2017

Direktionen

Sune A. Schackenfeldt

Bestyrelsen

Claus Omann Jensen (Formand)

Lasse Bjerg Jørgensen (1. næstformand)

Torstein Grubb (2. næstformand)

Steffen Poulsen

Kim Hyttel

Mette Aagaard Larsen

Andreas Liske Keil

Lis Skovbjerg

Leif Hasager

Koncernforhold og konsolideringspraksis

Koncernregnskabet omfatter Pædagogernes Pension – pensionskassen for pædagoger (moderselskab), det 100 pct. ejede ejendomsaktieselskab PBU Bolig A/S, de 100 pct. ejede ejendomsudviklingselskaber Ejendomsudvikling Flintholm Have P/S, Bygmester Have ApS og PBU Ejendomsudvikling ApS, det 95 pct. ejede ejendomsudviklingselskab Nyborg Midtermole ApS, samt investeringsforeninger og afdelinger heraf, der er under selskabets kontrol.

Regnskabets hovedtal for moderselskabet

Tabel 4. Regnskabets hovedtal (Pædagogernes Pension)

(mio. kr.)	30. juni 2017	30. juni 2016	Ændring	Ændring i pct
Medlemsbidrag	1.384	1.325	59	4,5%
Pensionsydelser	737	780	-43	-5,6%
Investeringsafkast efter PAL-skat	2.155	760	1.395	183,5%
Administrationsomkostninger	18	23	-5	-22,9%
Resultat	126	78	48	61,3%
Pensionshensættelser (ny rentekurve 1.1.2016)	3.936	3.907	29	0,7%
Hensættelser til unit-linked	53.721	47.556	6.166	13,0%
Hensættelser til pensionsaftaler og investeringskontrakter, i alt	57.658	51.463	6.195	12,0%
<i>Heraf kollektivt bonuspotentiale</i>	<i>1.588</i>	<i>1.358</i>	<i>230</i>	<i>16,9%</i>
Egenkapital	3.854	3.572	282	7,9%
<i>Basiskapital</i>	<i>3.812</i>	<i>3.559</i>	<i>253</i>	<i>7,1%</i>
<i>Solvenskapitalkrav/Individuelt solvensbehov</i>	<i>1.328</i>	<i>1.020</i>	<i>308</i>	<i>30,2%</i>
<i>Overskydende basiskapital</i>	<i>2.484</i>	<i>2.539</i>	<i>-55</i>	<i>-2,2%</i>
Aktiver (koncern)	69.077	60.038	9.039	15,1%

Resultatopgørelse

Alle beløb i tusind kr.

Note	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2017	30.06.2016	30.06.2017	30.06.2016
PENSIONS VIRKSOMHED				
Bruttomedlemsbidrag	1.384.471	1.325.459	1.384.471	1.325.459
Medlemsbidrag f.e.r., i alt	1.384.471	1.325.459	1.384.471	1.325.459
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	25.656	27.566		
Indtægter fra associerede virksomheder	34.310	6.467	34.310	6.467
Indtægter af investeringsejendomme	8.104	7.781	33.760	35.347
Renteindtægter og udbytter m.v.	525.486	512.442	1.008.134	921.154
Kursreguleringer	1.987.996	360.590	1.578.137	18.607
Renteudgifter	-6.357	-42.412	-6.357	-42.412
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-30.404	24.880	-103.192	-41.849
Investeringsafkast, i alt	2.544.791	897.314	2.544.791	897.314
Pensionsafkastskat	-390.001	-137.289	-390.002	-137.289
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	2.154.790	760.025	2.154.790	760.025
Udbetalte ydelser	-736.812	-780.265	-736.812	-780.265
Pensionsydelse f.e.r., i alt	-736.812	-780.265	-736.812	-780.265
Ændring i pensionshensættelser f.e.r.	-2.658.062	-1.203.481	-2.658.062	-1.203.481
Administrationsomkostninger	-18.022	-23.374	-18.022	-23.374
Pensionsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-18.022	-23.374	-18.022	-23.374
Overført investeringsafkast	-133.655	-67.404	-133.655	-67.404
PENSIONSTEKNISK RESULTAT	-7.289	10.960	-7.290	10.960
Egenkapitalens investeringsafkast	157.846	76.409	157.846	76.409
RESULTAT FØR SKAT	150.557	87.369	150.556	87.369
Pensionsafkastskat for egenkapital	-24.191	-9.005	-24.191	-9.005
PERIODENS RESULTAT	126.366	78.364	126.365	78.364
Anden totalindkomst	0	0	0	0
PERIODENS TOTALINDKOMST	126.366	78.364	126.365	78.364

Periodens resultat overføres til egenkapitalen.

Balance – Aktiver

	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2017	31.12.2016
Alle beløb i tusind kr.				
Note				
Driftsmidler	0	1.282	0	1.282
MATERIELLE AKTIVER, I ALT	0	1.282	0	1.282
Investeringsjendomme	43.309	44.908	228.575	234.907
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	178.138	122.389	-	-
Udlån til tilknyttede virksomheder	10.780	76.290	-	-
Kapitalandele i associerede virksomheder	188.394	185.698	188.394	185.698
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	377.312	384.377	188.394	185.698
Kapitalandele	607.979	547.107	4.327.957	3.849.021
Investeringsforeningsandele	4.604.492	4.470.638	417.688	796.700
Obligationer	2.157.032	2.367.404	2.463.701	2.666.875
Indlån i kreditinstitutter	291.369	562.329	416.256	663.853
Afledte finansielle instrumenter	35.668	48.983	21.095	53.012
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	7.696.539	7.996.461	7.646.698	8.029.461
INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	8.117.161	8.425.745	8.063.667	8.450.066
INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	55.110.823	54.350.559	55.110.825	54.350.597
Tilgodehavender i forbindelse med direkte pensionsforretninger hos pensionstagere	7.499	5.722	7.499	5.722
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	3.806	-	-
Andre tilgodehavender	23.943	8.935	27.890	10.952
TILGODEHAVENDER, I ALT	31.442	18.463	35.389	16.673
Udskudt pensionsafkastskat	242.398	90.102	242.398	90.102
Likvide beholdninger	159.034	173.001	159.294	173.261
ANDRE AKTIVER, I ALT	401.432	263.103	401.692	263.363
Tilgodehavende renter	90.510	72.474	164.403	116.886
Andre periodeafgrænsningsposter	96.903	90.567	5.300.787	146.876
PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER, I ALT	187.413	163.041	5.465.190	263.762
AKTIVER, I ALT	63.848.271	63.222.193	69.076.763	63.345.744

Balance – Passiver

Alle beløb i tusind kr.	Note	Pensionskassen		Koncernen	
		30.06.2017	31.12.2016	30.06.2017	31.12.2016
Sikkerhedsfond		118.986	118.986	118.986	118.986
Overført resultat	2	3.735.388	3.609.022	3.735.388	3.609.022
EGENKAPITAL		3.854.374	3.728.008	3.854.374	3.728.008
Minoritetsinteresse		-	-	0	0
EGENKAPITAL, I ALT	3	3.854.374	3.728.008	3.854.374	3.728.008
Hensættelser til markedsrenteprodukter	4	53.721.372	51.066.222	53.721.372	51.066.222
Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter	5	3.936.202	3.933.291	3.936.202	3.933.291
HENSÆTTELSE TIL PENSIONSAFTALER OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT		57.657.574	54.999.512	57.657.574	54.999.512
Gæld angående afledte finansielle instrumenter		137.358	303.752	137.358	303.752
Gæld til kreditinstitutter		1.509.325	3.693.934	1.509.325	3.693.934
Skyldig pensionsafkastskat		527.692	432.811	527.692	432.811
Anden gæld		157.797	51.308	5.386.290	174.859
GÆLD, I ALT		2.332.172	4.481.805	7.560.665	4.605.356
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER		4.149	12.867	4.149	12.867
PASSIVER, I ALT		63.848.271	63.222.193	69.076.763	63.345.744
Anvendt regnskabspraksis	1				

Kapitalforhold

Egenkapital pr. 1. januar	3.728.008	3.681.433	3.728.008	3.681.433
Primo ændring (overført til hensættelser)	0	-187.816	0	-187.816
Korrigeret egenkapital 1. januar	3.728.008	3.493.617	3.728.008	3.493.617
Overført af årets resultat	126.366	234.405	126.366	234.405
	3.854.374	3.728.023	3.854.374	3.728.023
Udlodning af pensionistbonus	0	-14	0	-14
Egenkapital	3.854.374	3.728.008	3.854.374	3.728.008
Minoritetsinteresse	-	-	0	0
Egenkapital, i alt	3.854.374	3.728.008	3.854.374	3.728.008

Noter

Note 1

Anvendt regnskabspraksis

Koncernens og pensionskassens årsregnskab er aflagt i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed samt Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

Selskabet har efter beslutning på generalforsamlingen 5. april 2017 ændret navn fra Pensionskassen for Børne- og Ungdomspædagoger til Pædagogernes Pension – pensionskassen for pædagoger. Dette er anmeldt til Erhvervsstyrelsen og selskabet omtales i halvårsrapporten som Pædagogernes Pension, PBU eller selskabet.

Ændringerne i 2016 i Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser og i bekendtgørelse om kontributionsprincippet, og kombinationen af dem, er af en sådan karakter, at det ikke er praktisk muligt at tilpasse sammenligningstal for hverken 2015 eller tidligere. Under henvisning til regnskabsbekendtgørelsens § 84, stk. 2 er ændringerne derfor indregnet over egenkapitalen pr. 1. januar 2016 ligesom sammenligningstal, noteoplysninger og femårsoversigter for perioden før 2016 ikke er direkte sammenlignelige med perioden efter 2016.

PBU Invest Holding P/S er oprettet 30. juni 2017 som et 100% ejet selskab under Pædagogernes Pension. Formålet med selskabet er at foretage investeringer i Copenhagen Infrastructure III K/S. Der er indskudt selskabskapital på 0,5 mio. kr., men herudover har der i halvåret ikke været aktivitet i selskabet. På denne baggrund er det valgt ikke at medtage selskabet i halvårsrapporten.

Anvendt regnskabspraksis er derudover uændret i forhold til sidste år.

I resultatet, balancen og noter kan afrundinger medføre, at summer ikke kan afstemmes.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn

Benchmark for levetid samt forudsætninger om omkostninger

Pædagogernes Pension anvender det af Finanstilsynet i 2016 opdaterede benchmark for forudsætninger om levetid.

Dagsværdi af ejendomme

Dagsværdi af ejendomme er opgjort efter afkastmetoden på grundlag af forventede driftsafkast på den enkelte ejendom samt et tilknyttet forrentningskrav baseret på markedsforholdene. Ejendomme, der er sat til salg, er vurderet til forventet salgsværdi.

Unoterede aktiver

Dagsværdien af unoterede finansielle investeringsaktiver fastlægges ved hjælp af værdiansættelsesmetoder, der har til formål at fastlægge den transaktionspris, som ville fremkomme i en handel på måletidspunktet imellem uafhængige parter.

Hensættelser til pensionsaftaler og investeringskontrakter

Opgørelse af hensættelser til pensionsaftaler og investeringskontrakter foretages på grundlag af aktuarmæssige forudsætninger om risiko- og omkostningsforløb, samt ved anvendelse af den af EIOPA offentliggjorte diskonteringsrentekurve.

Pædagogernes Pension har i mindre omfang ugaranterede ordninger på gennemsnitsrente. Pædagogernes Pension's præsentation i regnskabet af hensættelser på disse ordninger på forsikringsklasse I vises med garanterede ydelser, uagtet at disse er ugaranterede.

Principper for fordeling af overskud

Bonus vedrørende rente, risiko og administration gives forlods til medlemmerne i henhold til de bonussatser, der anmeldes til Finanstilsynet forud for eller i løbet af året. For markedsrenteordninger opgøres og fordeles årets afkast efter fradrag af investeringsomkostninger. Årets regnskabsmæssige resultat fordeles derefter mellem medlemmerne og egenkapitalen i overensstemmelse med kontributionsprincippet og efter regler anmeldt til Finanstilsynet. Efter de anmeldte regler tilfalder 20 pct. af risikoresultatet egenkapitalen, mens administrationsresultatet fuldt ud tilfalder egenkapitalen. Herudover tildeles egenkapitalen en andel af renteresultatet svarende til 5 pct. af forsikringsklasse I's forholdsmæssige andel af egenkapitalen. Tab vedrørende de enkelte kontributionsgrupper, der dækkes af egenkapitalen, kan, hvis det er muligt, hentes i det efterfølgende regnskabsår fra de enkelte gruppers individuelle og kollektive bonuspotentialer.

Koncernforhold og konsolideringspraksis

Koncernregnskab omfatter Pædagogernes Pension – pensionskassen for pædagoger (moderselskab), det 100 pct. ejede ejendomsaktieselskab PBU Bolig A/S, de 100 pct. ejede ejendomsudviklingselskaber Ejendomsudvikling Fliinholm Have P/S, Bygmester Have ApS og PBU Ejendomsudvikling ApS, det 95 pct. ejede ejendomsudviklingselskab Nyborg Midtermole ApS, samt investeringsforeninger og afdelinger heraf, der er under selskabets kontrol. Koncernregnskabet er udarbejdet på grundlag af reviderede regnskaber for de virksomheder, der indgår i konsolideringen. Konsolideringen er foretaget ved sammenlægning af ensartede regnskabsposter og ved eliminerings af koncernmellemværender samt af koncerninterne indtægter og udgifter. Der er foretaget udligning af den bogførte værdi af kapitalandelene for de dattervirksomheder, der indgår i konsolideringen,

med andelene i dattervirksomhedernes egenkapital. Koncerninterne transaktioner er foretaget på et skriftligt grundlag og afregnes på markedsvilkår eller på omkostningsdækkende basis. Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet eller fra det tidspunkt, der opnås bestemmende indflydelse. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for nyhvervede, solgte eller afviklede virksomheder.

Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af de konsoliderede virksomheders resultat og egenkapital opføres særskilt i tilknytning til resultatopgørelsen og som en del af egenkapitalen.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når selskabet som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på afviklingsdagen, og indregningen ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv og passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget. Købs- eller salgstransaktioner, som på balancedagen endnu ikke er afviklet, indgår i resultatopgørelsen med deres avance eller tab.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog indregnes materielle aktiver ved første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser indregnes i resultatopgørelsen som finansielle indtægter eller finansielle omkostninger.

Indtægter og udgifter periodiseres pr. balancedagen efter almindeligt anerkendte principper. Gevinster og tab samt værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen, uanset om de er realiserede eller urealiserede.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til danske kroner til transaktionsdagens valutakurs. Ved opgørelse af dagsværdien af aktiver og forpligtelser i fremmed valuta sker omregningen til lukkekursen for den pågældende valuta på balancedagen. Såvel realiserede som urealiserede valutakursgevinster og -kursstab medtages i resultatopgørelsen under posten kursreguleringer.

Resultatopgørelse og anden totalindkomst

Medlemsbidrag

Medlemsbidrag, engangsindskud og overførsler fra pensionsordninger medtages i resultatopgørelsen for den periode, de vedrører. Indtægten er fratrukket arbejdsmarkedsbidrag.

Indtægter fra tilknyttede og associerede virksomheder

Selskabets forholdsmæssige andel af det samlede resultat i datterselskaber og associerede virksomheder.

Indtægter af investeringsejendomme

Resultat af driften af investeringsejendomme efter fradrag af udgift til ejendomsadministration. Reguleringer til dagsværdien af investeringsejendomme er indeholdt i posten kursreguleringer.

Renteindtægter og udbytter m.v.

Indeholder renter af obligationer, andre værdipapirer, indlån og tilgodehavender. Herudover indgår modtagne udbytter og provisionsindtægter på finansielle aktiver. Periodiserede og beregnede ikke forfaldne poster er medtaget.

Kursreguleringer

Såvel realiserede som urealiserede kursgevinster og -tab indgår i resultatopgørelsen under posten "Kursreguleringer" og opgøres ud fra ultimo- eller realisationsværdien i forhold til primobalancen eller anskaffelsesprisen, hvis aktivet er erhvervet i regnskabsåret. Værdireguleringer samt gevinster og tab, der kan henføres til valuta-kursforskelle ved omregning til danske kroner, indgår ligeledes under denne post.

Renteudgifter

Posten indeholder primært renteudgifter i forbindelse med REPO-forretninger.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger opdeles i administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed og pensionsmæssige driftsomkostninger. Omkostninger, som ikke umiddelbart kan henføres til en af disse kategorier, fordeles på basis af en vægtet arbejdstidsfordeling.

Administrationsomkostninger består af et administrationshonorar i henhold til administrationsaftalen med Forca A/S samt direkte afholdte omkostninger, der ikke er omfattet af aftalerne. Fordelingen af indirekte afholdte omkostninger er sket ud fra et skønnet forbrug af omkostninger vedrørende henholdsvis pensions- og investeringsvirksomhed. Derudover omfatter administrationsomkostninger løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner samt andre administrationsomkostninger, herunder årets af- og nedskrivninger på materielle aktiver mv.

Posten administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed indeholder desuden omkostninger ved køb og salg af værdipapirer, forvaltningsafgifter samt henførte omkostninger til administration af investeringsvirksomheden.

Pensionsafkastskat

I pensionsafkastskat ("PAL-skat") indgår individuel PAL og institut PAL. Individuel PAL er skat af det beløb, der er tilskrevet det enkelte medlems depot i regnskabsåret reduceret for PAL for friholdte medlemmer. Institut PAL er forskellen mellem individuel PAL før PAL for friholdte medlemmer og skat af årets samlede investeringsafkast reduceret med omkostninger til formueforvaltning samt korrigeret for lempelser for skat betalt i udlandet.

Pensionsafkastskat, der påhviler det pensionsafkastskattepligtige afkast indgår i resultatopgørelsen, uanset om pensionsafkastskatten er aktuel eller først skal betales i senere perioder.

Udbetalte ydelser

Udbetalte ydelser indeholder årets udbetalte pensionsydelser.

Ændring i pensionshensættelser

Årets ændringer i pensionshensættelserne.

Overført investeringsafkast

Den del af det samlede investeringsafkast (efter PAL-skat), der kan henføres til egenkapitalen i henhold til contributionsbekendtgørelsen og de regler selskabet har anmeldt til Finanstilsynet.

Pensionsteknisk resultat

Det pensionstekniske resultat er fratrukket overført formueafkast, der udgør egenkapitalens andel af formueafkast med fradrag af PAL-skat.

Pensionsafkastskat for egenkapitalen

I Pensionsafkastskat for egenkapitalen indgår den PAL-skat, der påhviler egenkapitalens andel af det pensionsafkastskattepligtige afkast.

Anden totalindkomst

Anden totalindkomst præsenteres i forlængelse af resultatopgørelsen og indeholder poster, der efter gældende regler indregnes som anden totalindkomst. Pædagogernes Pension og koncernen har på nuværende tidspunkt ingen poster, som indregnes under anden totalindkomst.

Balance

Materielle aktiver

Driftsmidler, der vedrører biler, måles på tidspunktet for første indregning til kostpris og efterfølgende til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Afskrivningsperioden er 5 år.

Investerings ejendomme

Investerings ejendomme måles til en beregnet dagsværdi efter afkastmetoden i henhold til Finanstilsynets vejledning. Dagsværdien opgøres på grundlag af den enkelte ejendoms forventede driftsafkast efter markedsforholdene og et til ejendommen knyttet forrentningskrav. Såfremt driftsafkastet efter markedsforholdene ikke umiddelbart kan opnås, er der ved værdiansættelsen taget højde herfor.

Da Pædagogernes Pensions domicilejendom udgør en ubetydelig andel (under 20 pct.) af en større investeringsejendom, behandles den samlede ejendom inklusiv domicilejendommen som en investeringsejendom.

Investerings ejendomme, som er sat til salg, måles til en forventet salgspris. Hvis ejendommen sælges som udstykkede ejerlejligheder, reguleres den forventede salgspris med et fradrag svarende til usikkerheden på grund af den tidsmæssige forskydning i salget af lejlighederne.

Ejendomme under opførelse indregnes til en værdi, der svarer til de afholdte opførelsesudgifter.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indeholder dattervirksomheder, hvor Pædagogernes Pension har bestemmende indflydelse. Det er som udgangspunkt tilfældet, når selskabet har mere end 50 pct. af stemmerettighederne. Det vurderes dog for den enkelte virksomhed, om selskabet har reel indflydelse ud fra muligheden for at påvirke aktiviteter, ledelsesstruktur og andre væsentlige økonomiske dispositioner.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder er opgjort efter koncernens regnskabspraksis, og måles til den forholdsmæssige andel af den regnskabsmæssige indre værdi med udgangspunkt i virksomhedens senest aflagte årsrapport.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder, der ikke ejes 100 pct. af Pædagogernes Pension, indarbejdes fuldt ud i koncernregnskabet. Minoritetsandelene vises herefter på separate linjer i hhv. resultatopgørelsen og under egenkapitalen.

Da investeringsforeninger og afdelinger heraf, der er under selskabets kontrol, i al væsentlighed vedrører investeringsaktiver tilknyttet markedsrente produkter, indgår de som investeringsforeningsandele i selskabets regnskab.

Udlån til tilknyttede virksomheder

Koncerninterne lån ydes i henhold til skriftlige aftaler og er på markedsvilkår. Måles efter første indregning til amortiseret kostpris.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indeholder virksomheder, hvor Pædagogernes Pension som udgangspunkt har mellem 20 og 50 pct. af stemmerettighederne. Det vurderes dog for den enkelte virksomhed, om selskabet har reel indflydelse ud fra muligheden for at påvirke aktiviteter, ledelsesstruktur og andre væsentlige økonomiske dispositioner.

Kapitalandele i associerede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af den regnskabsmæssige indre værdi med udgangspunkt i virksomhedens senest aflagte årsrapport.

Andre finansielle investeringsaktiver

Andre finansielle investeringsaktiver, der består af aktier, investeringsforeningsandele, obligationer, indlån i kreditinstitutter og afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi. Køb og salg af finansielle investeringsaktiver indregnes på afregningsdatoen. Dagsværdien af børsnoterede finansielle investeringsaktiver fastsættes ud fra lukkekursen på balancedagen eller, hvis en sådan ikke foreligger, en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil. Dagsværdien af udtrukne børsnoterede obligationer opgøres som nutidsværdi af obligationerne. Dagsværdien af unoterede finansielle investeringsaktiver fastlægges ved hjælp af værdiansættelsesmetoder, der har til formål at fastlægge den transaktionspris, som ville fremkomme i en handel på måletidspunktet imellem uafhængige parter.

Værdipapirer, der er solgt som led i salgs- og tilbagekøbsforretninger, beholdes i balancen under den respektive hovedpost (typisk obligationer), det modtagne beløb indregnes og forrentes som gæld til modparten. Værdipapirer erhvervet som led i salgs- og tilbagekøbsforretninger optages som tilgodehavender hos modparten, og afkastet indregnes under renter.

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter udgør de samlede depoter pr. aldersgruppe ekskl. gæld til kreditinstitutter i forbindelse med REPO-forretninger. Indregning og måling sker efter samme principper som anført for øvrige investeringsaktiver.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles efter første indregning til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger ved værdiforringelse.

Udskudt pensionsafkastskat

Udskudt pensionsafkastskat opstår fra uudnyttede underskud vedrørende institut beskatningsgrundlaget fra indeværende eller tidligere år. Udskudt pensionsafkastskat mindskes i fremtidige overskud i institut beskatningsgrundlaget.

Den del af selskabets udskudt pensionsafkastskat, der ikke er udnyttet inden for 5 år fra skatteaktivets oprindelses år, vil selskabet kunne få udbetalt af SKAT.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger består af indlån i kreditinstitutter, der ikke er aftaleindskud. Likvide beholdninger måles til dagsværdi.

Periodeafgrænsningsposter (aktiver)

Periodeafgrænsningsposter omfatter tilgodehavende renter og optjent leje samt afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris.

Eventualaktiver

Der oplyses om aktiver, der eksisterer på balancedagen på baggrund af tidligere begivenheder i regnskabsåret, som kan medføre fremtidige økonomiske fordele for Pædagogernes Pension, men hvor værdien og eksistensen først bekræftes af en begivenhed, der er uden for selskabets kontrol.

Egenkapital

Egenkapital består af sikkerhedsfond, overført resultat og minoritetsinteresser.

Sikkerhedsfond

Sikkerhedsfondens midler kan efter tilladelse fra Finanstilsynet anvendes til dækning af tab ved afvikling af de pensionsmæssige forpligtelser eller på anden måde til fordel for de forsikrede.

Minoritetsinteresser

Posten omfatter minoritetsinteressernes andel af egenkapitalen.

Hensættelser til markedsrenteprodukter

Hensættelser til markedsrenteprodukter opgøres som markedsværdien af investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter på balancedagen, inkl. den del af gæld angående afledte finansielle instrumenter og gæld til kreditinstitutter, der vedr. markedsrenteprodukter, jf. note 10.

Fortjenstmargen på pensionskontrakter

Fortjenstmargen er nutidsværdien af den endnu ikke optjente fortjeneste på kontrakterne, og som forventes indregnet i resultatopgørelsen i takt med, at der ydes forsikringsdækning under kontrakten. Med baggrund i selskabets anmeldelser er fortjenstmargen opgjort til 0 kr.

Hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter

Pensionshensættelserne udgør selskabets samlede forpligtelser over for medlemmerne.

Pensionshensættelserne består af Garanterede ydelser, Individuelt bonuspotentiale, Kollektivt bonuspotentiale og Risikomargen. Pensionshensættelserne er regnet ud fra EIOPAs rentekurve uden tillæg.

Garanterede ydelser

Garanterede ydelser opgøres som markedsværdien af de forventede betalingsstrømme for hver forsikring. Markedsværdien beregnes ved diskontering de enkelte betalinger med en rente opgjort af den europæiske tilsynsmyndighed EIOPA reduceret med pensionsafkastskat. Garanterede ydelser indeholder et skønnet beløb til dækning af fremtidige forsikringsydelse, som stammer fra forsikringsbegivenheder indtruffet i regnskabsåret, men som endnu ikke var anmeldt på balancedagen.

Individuelt bonuspotentiale

Individuelt bonuspotentiale er værdien af forpligtelser til at yde bonus på baggrund af den enkelte bonusberettigede forsikrings depot.

Kollektivt bonuspotentiale

Kollektivt bonuspotentiale er forsikringsbestandens andel af realiserede resultater, som er hensat kollektivt til de bonusberettigede forsikringer.

Risikomargen

Risikomargen er det forventede beløb for, at en anden pensionsvirksomhed vil overtage risikoen for at afvikle bestanden. Risikomargen dækkes så vidt muligt af forsikringernes individuelle eller kollektive bonuspotentiale – eller subsidiært basiskapitalen.

Dødeligheds-, invalide- og genkøbsforudsætninger m.v.

Dødeligheds-, invalide- og genkøbsforudsætninger m.v. er skønnet ud fra en analyse af de konstaterede forhold. Parametrene vedrørende dødelighed er for ikke-invalide fastsat i forhold til Finanstilsynets benchmark for levetid og med indregning af forventet levetidsforbedring. For invalide er der fastsat en særskilt højere dødelighed.

Omkostningsforudsætningerne

Omkostningsforudsætningerne er skønnet ud fra selskabets nuværende omkostningsforhold. Der er ikke indregnet forventede fremtidige forbedringer af omkostningsniveauet i selskabet.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi på balancedagen. Værdireguleringer føres i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Gæld til kreditinstitutter

Gæld til kreditinstitutter måles til amortiseret kostpris.

Skyldig pensionsafkastskat

Skyldig pensionsafkastskat indregnes i balancen med det beløb, der er beregnet på grundlag af årets forventede PAL-skattepligtige indkomst, modregnet indbetalte aconto-skatter.

Aktuelle skatteaktiver og -forpligtelser indregnes i balancen med det beløb, der kan beregnes på grundlag af årets forventede skattepligtige indkomst,

Anden gæld

Anden gæld består primært af skyldig A-skat, AMB, moms og administrationsomkostninger, beregnet feriepengeforpligtelse samt mellemværende med lejere ultimo året og måles til kostpris.

Periodeafgrænsningsposter (passiver)

Periodeafgrænsningsposter (passiver) omfatter modtagne indtægter, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris.

Eventualforpligtelser

Der oplyses om eventualforpligtelser og andre forpligtende aftaler, som kan, men sandsynligvis ikke vil, kræve et træk på koncernens ressourcer. Endvidere oplyses om aktuelle forpligtelser, der ikke er indregnet, idet det ikke er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre træk på koncernens ressourcer.

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

Alle beløb i tusind kr.	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2017	31.12.2016
Note 2				
Overført resultat				
Overført resultat pr. 31. december året før	3.609.022	3.562.447	3.609.022	3.563.491
Primo ændring (overført til hensættelser)	0	-187.816	0	-187.816
Overført resultat pr. 1. januar	3.609.022	3.374.631	3.609.022	3.375.675
Overført af årets resultat	126.366	234.405	126.366	233.362
Udlodning af pensionistbonus	0	-14	0	-14
Overført resultat, i alt	3.735.388	3.609.022	3.735.388	3.609.022
Note 3				
Kapitalkrav og basiskapital				
Basiskapital:				
Egenkapital	3.854.374	3.728.008	3.854.374	3.728.008
Skatteaktiver i likvidationssituation	-42.839	-28.882	-42.839	-28.882
Basiskapital, i alt	3.811.535	3.699.126	3.811.535	3.699.126
Kapitalkrav	1.327.907	1.245.925	1.327.907	1.245.925
Overskydende basiskapital	2.483.628	2.453.201	2.483.628	2.453.201
Egenkapitalens skyggekonto				
Saldo pr. 1. januar	52.490	848.503		
Ændring af regnskabsregler primo året	0	187.675		
Egenkapitalens andel af valgbonus og pensionistbonus mv.	-72.794	-837.959		
Beregnet forrentning af egenkapitalen iht. kontribution	146.671	271.211		
Afskrivning af skyggekonto	0	-182.535		
Overført fra resultatopgørelsen	-126.366	-234.405		
Saldo pr. 30. juni	0	52.490		
Fordeling af skyggekonto omfattet af overgangsbestemmelserne i kontributionsbekendtgørelsen				
	Rentegruppe afdeling A	Rentegruppe afdeling B	Rentegruppe afdeling D	
Saldo pr. 1. januar	0	0	52.490	
Nye regnskabsregler	0	0	0	
Afskrivninger af skyggekonto	0	0	0	
Flyt mellem afdelinger	0	0	0	
Indgår i årets resultat	0	0	-52.490	
Saldo pr. 30. juni	0	0	0	
	Risikogrupper, samlet	Omkostningsgrupper, samlet	Alle grupper	
Saldo pr. 1. januar	0	0	52.490	
Nye regnskabsregler	0	0	0	
Afskrivninger	0	0	0	
Flyt	0	0	0	
Indgår i årets resultat	0	0	-52.490	
Saldo pr. 30. juni	0	0	0	

Med udgangspunkt i den anvendte regnskabspraksis for opgørelse af hensættelse og de aktuelle markedsforhold forventes, at skyggekontoen vil kunne tilføres egenkapitalen.

Alle beløb i tusind kr.

	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2017	31.12.2016
Note 4				
Hensættelser til markedsrenteprodukter				
Pensionshensættelser pr. 1. januar	51.066.222	44.427.910	51.066.222	44.427.910
Overført til risikofond fra kollektivt bonuspotentiale	0	246.006	0	246.006
Overført fra erstatningshensættelser	0	532	0	532
Retrospektive hensættelser pr. 1. januar	51.066.222	44.674.448	51.066.222	44.674.448
Bruttobidrag	1.243.924	2.381.040	1.243.924	2.381.040
Rentetilskrivning	1.911.994	3.348.082	1.911.994	3.348.082
Pensionsydelse	-547.972	-1.093.052	-547.972	-1.093.052
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-19.332	-37.754	-19.332	-37.754
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-17.753	-18.089	-17.753	-18.089
Reserveflyt: Transformation 1.1.2016	-230	1.380.222	-230	1.380.222
Reserveflyt: Overgang til markedsrente	9	-570	9	-570
Reserveflyt: Pensionering pensionspakken	-10	3	-10	3
Reserveflyt: Pensionering regulativ 1-6	0	-1.298	0	-1.298
Reserveflyt: Ved bidragsfritagelse	-5.082	-18.094	-5.082	-18.094
Transformationsbonus 1.1.2016	72.795	390.203	72.795	390.203
Kompensation (og afskrivning af skyldig beløb) ved pensionering regulativ 1-6	0	136	0	136
Overført til risikokonto	14.197	62.510	14.197	62.510
Andet	2.610	-1.565	2.610	-1.565
Retrospektive hensættelser pr. 30. juni	53.721.372	51.066.222	53.721.372	51.066.222
Hensættelser til markedsrenteprodukter, i alt	53.721.372	51.066.222	53.721.372	51.066.222

Alle beløb i tusind kr.	Pensionskassen		Koncernen	
	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2017	31.12.2016
Note 5				
Hensættelse til gennemsnitsrenteprodukter				
Pensionshensættelser pr. 1. december året før	3.933.291	3.983.304	3.933.291	3.983.304
Overført fra kollektivt bonuspotentiale, jf. anvendt regnskabspraksis	-	1.420.019	-	1.420.019
Overført fra erstatningshensættelser jf. anvendt regnskabspraksis	-	975	-	975
Overført fra egenkapitalen vedr. markedsværdiregulering jf. anvendt regnskabspraksis	-	79.601	-	79.601
Overført fra egenkapitalen vedr. risikomargen jf. anvendt regnskabspraksis	-	101.230	-	101.230
Pensionshensættelser pr. 1. januar	3.933.291	5.585.131	3.933.291	5.585.131
Kollektivt bonuspotentiale pr. 1. januar	-1.504.928	-1.420.019	-1.504.928	-1.420.019
Akkumuleret værdiregulering pr. 1. januar	-162.787	-729.717	-162.787	-729.717
Risikomargen pr. 1. januar	-15.357	-132.209	-15.357	-132.209
Retrospektive hensættelser pr. 1. januar	2.250.219	3.303.186	2.250.219	3.303.186
Bruttobidrag	140.547	279.762	140.547	279.762
Rentetilskrivning	13.443	28.937	13.443	28.937
Pensionsydelse	-188.840	-397.099	-188.840	-397.099
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-1.684	-3.570	-1.684	-3.570
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-18.231	-55.890	-18.231	-55.890
Reserveflyt: Overgang til markedsrente	-9	570	-9	570
Reserveflyt: Transformation 1.1.2016	230	-1.380.222	230	-1.380.222
Reserveflyt: Pensionering pensionspakken	10	-3	10	-3
Reserveflyt: Pensionering regulativ 1-6	0	1.298	0	1.298
Reserveflyt: Ved bidragsfritagelse	5.082	18.094	5.082	18.094
Transformationsbonus 1.1.2016 (efter PAL)	0	300.460	0	300.460
Overgangsbonus (efter PAL)	1	-25	1	-25
Transformationsstyrkelse 1.1.2016	0	147.187	0	147.187
Andet	-190	7.535	-190	7.535
Retrospektive hensættelser pr. 30. juni	2.200.578	2.250.219	2.200.577	2.250.219
Kollektivt bonuspotentiale pr. 30. juni	1.588.166	1.504.928	1.588.166	1.504.928
Akkumuleret værdiregulering pr. 30. juni	132.505	162.787	132.505	162.787
Risikomargen	14.954	15.357	14.954	15.357
Hensættelse til gennemsnitsrenteprodukter, i alt	3.936.202	3.933.291	3.936.202	3.933.291
Anvendt individuelle bonuspotentiale	14.954	15.357	14.954	15.357
Hensættelse til gennemsnitsrenteprodukter kan specificeres				
Alle rentegrupper, samlet	2.358.836	2.419.507		
Ugaranteret	78.041	78.408		
Risikogrupper, samlet	1.499.326	1.435.375		
Omkostningsgrupper, samlet	0	0		
	3.936.202	3.933.291		
Kollektivt bonuspotentiale kan specificeres således:				
Afdeling D (rentegruppe)	88.841	69.553	88.841	69.553
Omkostningsgrupper	0	0	0	0
Risikogrupper	1.499.325	1.435.375	1.499.325	1.435.375
Kollektivt bonuspotentiale, i alt	1.588.166	1.504.928	1.588.166	1.504.928

Pædagogernes Pension – pensionskassen for pædagoger

Østerfælled Torv 3, 2100 København Ø • Tlf. 35 27 28 00 • E-mail pbu@pbu.dk • CVR-nr. 17 34 04 84